

הנקודה השבועית

לתועלת הלומדים, מובא בזה תוכן וסיכום קצר מה'ליקוט השבועי' - בשלח תשל"ג (לקו"ש חלק יא ע' 63); הסיכום על אחריות הכותב בלבד.

א. שנינו במשנה: (א) "מי שהחשיך חוץ לתחום - אפילו אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר: אפילו חמש עשרה אמות יכנס". (ב) "בן לוי שנפסקה לו נימא בכינור, קושרה. רבי שמעון אומר: עונבה". ושני דינים אלו קשורים זה בזה, וכדברי הגמרא: "אף על פי שהקלתי (=רבי שמעון) במחשיך חוץ לתחום - מחמיר אני בנימת כינור". ויש להבין: מה בכלל הקשר בין שני הנושאים?

ב. האיסור לצאת מחוץ לתחום - הוא איסור חמור; להישאר מחוץ לעיר ולהפסיד בכך עונג שבת - הוא איסור קל יותר. ובכל זאת, סובר ר' שמעון שעדיף להיכנס לעיר ולעבור באופן חד פעמי על האיסור החמור, מאשר להישאר מחוץ לעיר כל השבת, היפך עונג שבת באופן מתמשך.

ג. ומכאן הקשר לתיקון הכינור: כאשר קושרים את הנימה שנפסקה - זהו איסור חד פעמי חמור, ואילו כאשר עונבים - זה יותר קל, אבל יידרש לחזור על הפעולה שוב ושוב. ומעתה מובן הקשר (כנ"ל ס"א): אמנם לר"ש עדיף להימנע מאיסור קל כמה פעמים (כנ"ל ס"ב), אבל בענין תיקון הכינור עניבה היא מדרבנן לגמרי ולכן היא עדיפה¹.

ד. זהו גם הקשר ל"שרץ שנמצא במקדש" - שם נחלקו באותה השאלה (כמות מול איכות): האם עדיף "לרבות את הטומאה" או "לשהותה".

ה. ובפנימיות הענינים: מלאכת ההוצאה מרשות לרשות היא עיקרם של איסורי שבת, כי עשיית מלאכה בשבת מוציאה את העולם מ"רשות היחיד" - יחידו של עולם.

ו. לכאורה נראה, שעירובי תחומין ועירובי חצרות נקודתם אחת היא - הגדלת רשות ותחום הקדושה.

ז. אבל באמת, איסור תחומין תוכנו שונה מכל מלאכות השבת. במלאכת השבת האיסור הוא בעצם הפעולה, שיש בה חילול הקודש, ואילו באיסור יציאה מחוץ לתחום הפגם הוא הפוך - כשיהודי "שבת" יוצא מחוץ לתחום, הוא מעביר מקדושת השבת אל ה"קליפות". ולכן יש חשיבות ודחיפות שיחזור ויכנס מיידית (כנ"ל ס"ב), כי כל רגע נוסף שהוא נמצא בחוץ אינו רצוי.

ח. ובעבודת האדם: איסור מלאכה בשבת ענינו - שאדם לא יחלל את מוחו ושכלו, על ידי הכנסת "עובדין חול"; ואילו איסור היציאה מחוץ לתחום ענינו - שבשעת התפילה והלימוד לא יתעסק בענינים אחרים.

ט. דין "שרץ שנמצא במקדש" (כנ"ל ס"ד) מלמד שיהודי מחוייב להוציא את הטומאה; אך בזה גופא יש שני אופנים, האם להתעסק עם הטומאה ישירות ובכך להוציאה מיידית, או להיזהר ממנה ולחפש דרכים עקיפות כדי לבער את הטומאה מן הארץ².

1. ראה גם ב"קובץ ליקוט" ע' 8.

2. ראה גם ב"קובץ ליקוט" ע' 15-17.

קביעות שבועית בלקוטי שיחות
ואתם תלוקטו

לקבלת העלון ולהערות: rizz@neto.bezeqint.net • לפרטים והקדשות: 050.412.5205

לזכות פרידא רבקה בת בתי' - לרגל ה"בת מצוה" לאויש"ט, ג' שבט תשע"ג